

Kána falu

Tudja a kedves olvasó, hogy hol van Kána falu? Itt van egész közel, itt a szomszédban. Azonban ahhoz, hogy házai között sétálhassunk, lakóival találkozzunk, vissza kell repülni a múltba, mintegy nyolcszáz évet.

A Magyar Történelmi Szalon szervezésében diavetítéssel összekötött lebilincselően érdekes előadást láthattunk-hallhattunk a budaörsi művelődési házban. Terei György, a Budapesti Történelmi Múzeum régésze mutatta be a hajdan volt középkori település feltárási eredményeit és az ásás körülményeit. Az előadást Mészáros Péter, az ELTE régészhallgatója nyitotta meg. A régészet nem a szakmának szól, hanem az egy társadalmi szolgálat - mondta bevezető szavaiban.

2003-ban a balatoni út és a Hosszúréti patak határolta területen megkezdték a Kőerbek - Tóváros lakópark építését. Azonban hamarosan leletekre bukkantak. Hóban, fagyban, esőben feszített tempóban folyt az ásás, hogy tarthassák a megígért határidőt - emlékezett vissza Terei György.

A régészek már keresték a település maradványait, hiszen az 1980-as években a mai Kamaraerdő területén találtak egy bencés apátságot és a falut az 1325-ös határleírásban is említik. A feltárás során bebizonyosodott, hogy már a neolitikum (kőkorszak) óta lakott volt. Az Árpád kori Kána falu virágkorát az 1100-as évektől kétszáz éven keresztül élte folyamatosan.

Neve nem bibliai eredetű, feltételezhető, hogy kányát jelent.

A 26 hektáros területen a régészek az ásások során Európában is egyedülállóan gazdag leletekre, egybefüggő falumaradványra bukkantak. Ha számokban mérjük az eredményt, akkor elmondhatjuk, hogy feltártak nyolcezer objektumot, ezerhetvenhét sírt, hetvenezer fotó készült és kilencszáz ládát töltöttek meg leletanyaggal. A feltárt lakóépületek száma 198. De ezek nem egy időben álltak, hanem a két évszázad során építettek újakat az összedőltek helyére. A legnagyobb számú népesség idején 50-60 házból állt Kána falu és 250-300 lakójának nyújtott otthont.

A csontmaradványokból a szakemberek megállapították, hogy a férfiak átlagosan 163 cm, nők 156 cm

magasak voltak. A lakóépületek területén nagyszámú házi kerámiát találtak. A fazekak méretben, színben, sokféleséget mutatnak. A szépen restaurált darabokon jól látható a különféle díszítés, amit karcolással, benyomkodással hoztak létre a hajdan volt mesterek. Korabeli hiedelmekre utalnak azok a nyílással lefele fordított korsók, amik állatok csontjait rejtették, köztük egy csukáét! A bizánci, velencei eredetű üvegmaradványokból a régészek arra következtetnek, hogy a község lakói igencsak jómódúak lehettek, mert abban a korban, egy 12. századi faluban, az üveg használata még nem volt elterjedt.

Az azóta már felépült lakópark egyik utcája Kána falu nevét őrzi.

STEINHAUSER KLÁRA

FOTÓ: VEILAND GYULA

